

Қазақстан Республикасы Ғылым және жоғары білім министрлігі
Әлкей Марғұлан атындағы Павлодар педагогикалық университеті "КЕАҚ
Құзыреттер және үздіксіз білім беру орталығы

Бекітемін

Басқарма мүшесі - кадемиялық
мәселелер жөніндегі проректор

А.Б. Жумабекова

04. 04. 2026ж.

«Дарынды және талантты оқушыларды дамытудың
педагогикалық технологиялары»

біліктілікті арттыру курсының білім беру бағдарламасы

Әзірленді:

Асаннова А.Ж. Асанова

Каримова А.Е. Каримова

Сатыбалдина Б.А. Сатыбалдина

Жанатова Г.А. Жанатова

Бабич И.М. Бабич

04. 04. 2026ж.

Келісілді:

ҚҰБО басшысы:

А.Ж.Камайлянова

04. 04. 2026ж.

Павлодар қ., 2026 ж.

Жалпы ережелер

"Дарынды және талантты оқушыларды дамытудың педагогикалық технологиялары" мектеп педагогтерінің, педагог-психологтарының біліктілігін арттырудың қысқа мерзімді курстарының білім беру бағдарламасы (бұдан әрі – Бағдарлама, тыңдаушылар) тыңдаушылардың біліктілігін арттыру курстарының білім беру процесін офлайн және онлайн форматта регламенттейді. Оқыту курсы қазақ және орыс тілдерінде жүргізіледі. Курстардың бағдарламасы "Қазақстанның дарынды балаларын дамыту бойынша педагог кадрларды даярлаудың кешенді ғылыми-инновациялық жүйесін құру" (№ BR28712263) 2025-2027 жылдарға арналған бағдарламалық-нысаналы қаржыландыру жобасы шеңберінде дайындалған.

Тыңдаушыларды курстық оқыту ұзақтығы бағдарлама тақырыбына сәйкес 80 академиялық сағатты құрайды.

Қазақстанның білім беру саласындағы мемлекеттік саясаты дарынды балаларды қолдауға бағытталған және адами капиталды дамыту, сапалы білімге тең қол жеткізу және әрбір баланың жеке әлеуетін ашу үшін жағдай жасау қағидаттарына негізделеді. Қазақстан нормативтік құжаттарды, инфрақұрылымды, кадрлық даярлықты және таланттарды қолдау бағдарламаларын қамтитын дарындылықпен жұмыс істеудің кешенді жүйесін құрады.

Дарындылықты дамыту жөніндегі мемлекеттік саясаттың құқықтық негіздері мен негізгі қағидаттары "Білім туралы" Қазақстан Республикасының Заңында айқындалған, оған сәйкес баланың өз қабілеттеріне сәйкес білім алуға, оқытуды дараландыруға, оқушылардың шығармашылық, зияткерлік және кәсіптік әлеуетін дамыту үшін жағдайларды қамтамасыз етуге және дарынды балаларға арналған арнайы білім беру бағдарламаларын құруға құқығы сақталады.

"Қазақстан-2050" стратегиясы: ұлттың зияткерлік әлеуетін дамыту, дарынды жастарды қолдау және инклюзивті қоғам құру елдің бәсекеге қабілеттілігінің негізі ретінде айқындалған қалыптасқан мемлекеттің жаңа саяси бағыты.

Қазақстан Республикасының мектепке дейінгі, орта, техникалық және кәсіптік білім беруді дамытудың 2023 – 2029 жылдарға арналған тұжырымдамасында дарынды оқушыларды қолдау басты басымдық ретінде бөлінді: ерте кезеңдерде таланттарды анықтау үшін жағдай жасау; STEAM - және жобалау-зерттеу технологияларын енгізу; тәлімгерлік және тәлімгерлік жүйесін қалыптастыру; мектеп клубтарын, зертханаларды, зерттеу қоғамдарын дамыту.

Қазақстан Республикасындағы 2025 – 2030 жылдарға арналған инклюзивті саясат тұжырымдамасы барлық білім алушылар үшін олардың физикалық, зияткерлік және эмоционалдық ерекшеліктеріне қарамастан тең жағдайлар мен мүмкіндіктер жасауға бағытталған.

Білім беру ұйымдарының педагогтері үшін кәсіптік стандарттар (Қазақстан Республикасы Білім Министрінің 2025 жылғы 24 ақпандағы № 31 бұйрығы) мамандыққа бірыңғай талаптарды белгілейді, педагогтерге қойылатын талаптар жүйесін белгілейді және оларды жеке тәсілді іске асыруға, білім беру сапасын қамтамасыз етуге, оқытудың қазіргі заманғы әдістемелерін меңгеруге және үздіксіз кәсіптік дамуға бағдарлайды, бұл дарынды білім алушылармен жұмыс жасаудың құзыреттерін қалыптастырудың нормативтік негізі болып табылады.

Педагогтерді қолдау мақсатында Қазақстан Республикасының мемлекеттік саясаты: педагогтердің біліктілігін ұдайы арттыруды; дарындылықтың әртүрлі түрлерін анықтау әдістеріне оқытуды; жоғары оқу уәждемесі бар балаларға арналған әдістемелерді әзірлеуді; дарындылық бойынша жаттықтырушылар мен жаттықтырушылар желісін құруды көздейді.

Бағдарламаны әзірлеудің өзектілігі дарынды оқушыларды анықтауға, қолдауға және дамытуға мемлекеттің, қоғамның және білім беру жүйесінің заманауи талаптарын көрсететін бірқатар объективті факторларға байланысты:

1. Дарынды балаларды анықтау, дамыту және қолдаудың тиімді тетіктерін енгізу педагогтерді мақсатты даярлаусыз мүмкін емес.
2. Білімді таратудан сыни ойлау, креативтілік және зерттеу дағдыларын қалыптастыруға көшу, бұл білім алушыларды белгісіз болашаққа дайындаудың өзегі болып табылады.
3. Дарындылықтың белгілерін ерте диагностикалау, жеке білім беру маршруттарын құру және даму ортасын құру мәселелерінде педагогтарға практикалық көмек көрсету.
4. Мұғалімнен ғылыми деректермен жұмыс істеуді және олардың әдістерінің тиімділігін бағалауды талап ететін evidence-based practice (дәлелге негізделген тәжірибе) парадигмасының таралуы.
5. Білім беруді жекелендіру жаһандылық тренд екені мәлім, сондықтанда мұғалімнің зерттеушілік позициясы әр баланың, соның ішінде дарынды баланың жеке траекториясын түсінудің және қолдаудың негізгі құралы болуы хақ.
6. "Педагог" КС-да педагогтардың құзыретіне қойылатын талаптар белгіленген: дарындылықтың әртүрлі түрлерімен жұмыс істей білу, жеке білім беру маршруттарын жобалау, заманауи дамытушы технологияларды (STEAM, жобалық, проблемалық оқыту, сыни ойлау) пайдалану.
7. Дарындылықты дамыту функционалдық сауаттылықпен, креативтілікпен және зерттеу дағдыларымен тығыз байланысты екенін Қазақстанның халықаралық салыстырмалы зерттеулерге қатысуы арқылы айқындалып отыр.
8. Дарындылықты анықтау, дамыту және қолдау экожүйесін құру.

1. Глоссарий

Академиялық дарындылық - жоғары интеллектуалды қабілеттерімен, академиялық жетістіктерімен және күрделі оқу бағдарламаларын меңгеру қабілетімен сипатталатын дарындылық түрі.

Оқытуды жеделдету - оқу материалынан жедел өту немесе оқушының жеке мүмкіндіктеріне сәйкес тереңдетілген деңгейге өту.

Action research (іс-әрекеттегі зерттеу) - мұғалімнің өз тәжірибесін жақсарту үшін жүргізетін циклдік зерттеу әдісі (жоспарлау - әрекет - бақылау-рефлексия).

Академиялық (ғылыми) жазу - дәлдікпен, объективтілікпен, логикалық құрылыммен, дереккөздерге сілтемелермен және дәлелдердің анық көрсетілуімен сипатталатын жазбаша коммуникация стилі.

Қызмет өнімдерін талдау - ойлау процесі мен жетістіктерін бағалау үшін оқушылардың жұмыс нәтижелерін (жобалар, эсселер, портфолио) жүйелі зерттеу арқылы деректерді жинау әдісі.

Шынайы бағалау - бұл оқушылардың іс-әрекетінің нақты өнімдеріне (жобалар, зерттеулер, шығармашылық жұмыстар) негізделген, білімді ғана емес, сонымен қатар талдау, шығармашылық, білімді қолдану дағдыларын өлшеуге мүмкіндік беретін бағалау.

Дарындылықты дамытудағы кедергілер - дарынды балалардың әлеуетін ашуды қиындататын факторлар: перфекционизм, мазасыздық, қолдаудың болмауы, білім беру ортасының сәйкес келмеуі.

Бенчмаркинг (білім беруде) – өзінің педагогикалық тәжірибелерін ең жақсы тәжірибелермен салыстыру арқылы оны жетілдіру процесі.

Зерттеудің жарамдылығы - зерттеудің нақты не ойластырылғанын өлшейтін дәрежесі және оның нәтижелері шындыққа сәйкес келетіні.

Іріктеу - зерттеуге қатысу үшін ірі топтан популяциядан (популяциядан) іріктеліп алынған адамдардың ішкі жиыны.

Дарындылықты диагностикалау - дарындылықтың әртүрлі түрлерін анықтау әдістерінің жүйесі: интеллектті тестілеу, креативтілік сынақтары, бақылау, портфолионы талдау, қызмет өнімдерін сараптау.

Оқытуды саралау - оқушылардың жеке ерекшеліктерін, дайындық деңгейін, ілгерілеу қарқынын және қызығушылықтарын ескере отырып, оқу процесін ұйымдастыру.

Evidence – based practice (EBP) - дәлелге негізделген тәжірибе: зерттеу деректеріне негізделген шешім қабылдау тәсілі.

Дарындылықты сәйкестендіру - педагогикалық, психологиялық және пәндік диагностика арқылы балалардағы талант белгілерін ерте анықтау процесі.

Жеке білім беру траекториясы (ЖБТ / ЖБМ) - оқушының қабілеттілік деңгейін, қызығушылықтарын, оқу қарқыны мен стилін ескеретін жекелендірілген оқыту бағыты.

Инклюзивті білім беру ортасы - барлық білім алушылардың әртүрлі қажеттіліктерін ескеретін және бейімдейтін кеңістік.

Интеллектуалды дарындылық - жоғары танымдық қабілеттердің, аналитикалық ойлаудың, ақпаратты өңдеу жылдамдығының және күрделі мәселелерді шешу қабілетінің үйлесімі.

Креативтілік - жаңа түпнұсқа идеяларды, өнімдерді, стандартты емес шешімдерді жасау мүмкіндігі; шығармашылық дарындылықтың құрамдас бөлігі.

Көшбасшылық дарындылық - команданы басқару, шешім қабылдау, бастама көтеру, нәтижеге жауап беру, басқаларға әсер ету қабілеті.

Мета-пәндік құзыреттіліктер - белгілі бір пәнге байланысты емес дағдылар: сыни тұрғыдан ойлау, қарым-қатынас, ынтымақтастық, креативтілік, өзін-өзі ұйымдастыру.

Көпше интеллект (Гарднер бойынша) – интеллект бірқатар салыстырмалы тәуелсіз модальділіктер түрінде болады деген теория.

Білім беру ортасының тиімділігінің мониторингі - оларды жетілдіру мақсатында білім беру ортасы мен желілік бағдарламалардың жұмыс істеу жағдайларын, ресурстары мен нәтижелерін бағалаудың жүйелі процесі.

Оқу мотивациясы (жоғары) - оқу іс-әрекетіне тұрақты қызығушылық, білімге ұмтылу, ақпаратты өз бетінше іздеу, қиындықтарды жеңуге дайындық.

Оқу бағдарламасын байыту - дарындыларды оқытуда күрделі идеялар мен әдістер арқылы материалды тереңдету және кеңейту әдісі.

Байытылған білім беру ортасы - дарынды білім алушылардың қабілеттерін, бастамашылығы мен шығармашылық әлеуетін дамытуды қамтамасыз ететін пәндік-кеңістіктік, цифрлық, әлеуметтік-психологиялық және ұйымдастырушылық жағдайлардың жиынтығы.

Білім беру серіктестігі - дарынды балалардың қолдауға және дамуына бағытталған мектептің отбасымен, кәсіби қауымдастықтармен және сыртқы ұйымдармен ынтымақтастық нысаны.

Дарындылық - бұл адамның басқа адамдармен салыстырғанда жоғары, бір немесе бірнеше іс-әрекетте ерекше нәтижелерге қол жеткізу мүмкіндігін анықтайтын, өмір бойы дамитын психиканың жүйелі сапасы.

Дарынды бала - бұл белгілі бір қызмет түріндегі жарқын, айқын, кейде ерекше жетістіктерімен ерекшеленетін (немесе осындай жетістіктерге ішкі алғышарттары бар) бала.

Дарындылықты педагогикалық қолдау - оқушылардың қабілеттерін дамыту үшін жағдай жасауға бағытталған шаралар кешені: оқытуды дараландыру, жобалық қызмет, сүйемелдеу, тәлімгерлік.

Перфекционизм - идеалға ұмтылу, өзіне тым жоғары талаптар қою; дарынды баланың ресурсы да, қауіп факторы да болуы мүмкін.

Оқушының портфолиосы - жетістіктердің, жобалардың, шығармашылық жұмыстардың және оқушының оқу белсенділігінің нәтижелерінің жүйелі таңдауы.

Жобалық қызмет - сыни және шығармашылық ойлауды дамыта отырып, өз бетінше зерттеуге немесе өнімді әзірлеуге негізделген оқыту нысаны.

Дарындылықты дамыту - оқушыларды тереңдетіп оқытуға, зерттеушілік қызметке, шығармашылыққа және өзін-өзі жүзеге асыруға бағытталған білім беру ортасын құрудың мақсатты процесі.

Рефлексивті практик - бұл өз тәжірибесін жүйелі түрде талдайтын және жұмысты жетілдіру үшін түсініктерді қолданатын мұғалім.

Өзін - өзі реттеу - оқушының өз бетінше мақсат қою, іс-әрекетті жоспарлау, өз іс-әрекетін бақылау және бағалау қабілеті.

Желілік өзара іс-қимыл - білім алушылардың білім алу мүмкіндіктерін кеңейту мақсатында білім беру ұйымының сыртқы құрылымдармен (ЖОО, қосымша білім беру орталықтары, ҰЕҰ, кәсіпорындар, ғылыми ұйымдар) әріптестік байланыстар жүйесі.

Әлеуметтік дарындылық - адамдармен тиімді қарым-қатынас жасау, әлеуметтік мәселелерді шешу, эмпатия мен көшбасшылықты көрсету қабілеті.

STEAM - білім беру - шығармашылық және техникалық ойлауды дамыту үшін ғылымды (Science), технологияны (Technology), инженерлік істі (Engineering), өнерді (Arts) және математиканы (Mathematics) біріктіретін интегративті оқыту моделі.

Талантқа бағытталған оқыту - тапшылықты жоюға емес, оқушының күшті жақтары мен қабілеттерін ашуға бағытталған педагогикалық тәсіл.

Шығармашылық дарындылық - шығармашылық қабілеттерін, қиялын, икемділігін және өзіндік ойлау қабілетін дамытудың жоғары деңгейі.

Әмбебап оқыту дизайны - бастапқыда барлығына қол жетімділікке икемділікті қамтамасыз ететін оқу процесін жобалау тұжырымдамасы.

Фасилитация (оқытуда) – мұғалім оқушыларға білімді өз бетінше құруға көмектесетін өзара әрекеттесу стилі.

Мұғалімнің эмоционалды интеллектісі - оқушылардың эмоциялары мен өз эмоцияларын тану, түсіну және басқару қабілеті.

2. Бағдарлама тақырыбы

Бағдарламаның жаңашылдық дәрежесі әдістемелік көмек көрсетудің, психологиялық-педагогикалық, ұйымдастырушылық және кәсіптік дамудың өзге де түрлерін көрсетудің және орта білім беру жүйесінің педагог қызметкерлерін қолдаудың табыстылығына бағытталған білім беру бағдарламасын әзірлеуден тұрады.

Аталмыш біліктілікті арттыру бағдарламасы бірегей білім беру өнімі болып табылады, оның тақырыбы заманауи педагогиканың үш өзекті бағытының түйіскен жеріндегі кешенді тәсілдің жаңалығымен анықталады:

- 1) балалардың дарындылығымен жұмыс;
- 2) инклюзивті білім беру принциптері;
- 3) Action Research әдіснамасы (іс-әрекеттегі зерттеу) арқылы педагогтің зерттеу құзыреттілігін дамыту.

Бағдарлама білім беру саласындағы жаңа мемлекеттік саясатты, Қазақстан Республикасының мектепке дейінгі, орта, техникалық және кәсіптік білім беруді дамытудың 2023 – 2029 жылдарға арналған Тұжырымдамасының ережелерін ескере отырып әзірленді; 2025 жылы жаңартылған Мемлекеттік жалпыға міндетті стандарттың (мемлекеттік) және Үлгілік оқу бағдарламасының, Білім беру ұйымдарының педагогтері үшін кәсіптік стандарттардың талаптары, дарындылықтың әр түрлі типтері мен жас ерекшеліктерін ескере отырып, дарынды балаларға арналған ЖБМ мен жобаларды әзірлеу бойынша практикалық блокты, таланттарды қолдаудың халықаралық модельдерін енгізу, дарындылықты дамыту үшін заманауи цифрлық құралдарды қолдану. Бұл оның мектептер үшін өзектілігі мен практикалық маңыздылығын қамтамасыз етеді.

Осылайша, бағдарлама жаңашылдықтың жоғары дәрежесіне ие, дарынды балалармен жұмыстың кешенділігіне бағытталған және заманауи нормативтік базаға, шетелдік тәжірибелерді интеграциялауға, тәжірибеге бағдарлануға, цифрлық технологияларды пайдалануға негізделген.

3. Бағдарламаның мақсаты, міндеттері және күтілетін нәтижелері

Бағдарламаның мақсаты: білім беру процесін жобалау, дамыту ортасын құру және Action Research әдістерін қолдану негізінде дарынды білім алушыларды инклюзивті ортада анықтау, қолдау және дамыту саласында педагогтерде кәсіби құзыреттер кешенін қалыптастыру.

Бағдарламаның міндеттері:

1. Дарынды балалармен жұмыс жөніндегі мемлекеттік саясатты, оның ішінде МЖМБС, білім беру ұйымдарының педагогтері үшін Кәсіптік стандарттарды және Қазақстан Республикасының мектепке дейінгі, орта, техникалық және кәсіптік білім беруді дамытудың 2023-2029 жылдарға арналған тұжырымдамасын айқындайтын **ҚР нормативтік – құқықтық базасының жай-күйін зерделеу.**

2. Қазіргі психологиялық, нейропсихологиялық, педагогикалық және пәнаралық тәсілдерді қоса алғанда, **"дарындылық" ұғымының теориялық-әдіснамалық негіздерін ашу.**

3. Бастауыш мектеп жасынан бастап **дарындылықтың әртүрлі түрлерінің жас ерекшеліктерін сипаттап және оларды педагогикалық қолдау модельдерін ұсыну.**

4. Психометриялық құралдарды, педагогикалық бақылауды, портфолионы талдауды және оқушылардың іс-әрекетінің өнімдерін бағалауды қоса алғанда, **дарындылықты диагностикалау мен сәйкестендірудің заманауи әдістерін меңгеру.**

5. Сараланған оқыту, ЖБМ, STEAM -, PBL -, жобалық-зерттеу және дизайнға бағытталған тәсілдер сияқты **дарындылықты дамыту технологияларын зерттеу және сынақтан өткізу.**

6. Академиялық және шығармашылық қабілеттерінің жоғары деңгейі бар оқушылардың **жеке білім беру маршруттарын және жеке даму траекторияларын жобалау дағдыларын қалыптастыру.**

7. Жоғары мотивациямен, перфекционизммен, эмоционалды реттеумен және дарынды балалардың ата-аналарымен өзара әрекеттесумен жұмысты қоса алғанда, **психологиялық-педагогикалық сүйемелдеу саласындағы құзыреттерді қалыптастыру.**

8. Дарындылықпен жұмыс істеудің халықаралық үлгілерін зерделеу және оларды Қазақстан мектептері жағдайында бейімдеу мүмкіндіктерін айқындау.

9. Дарынды оқушыларды диагностикалау, дамыту және сүйемелдеу үшін **цифрлық құралдарды** қолданудың практикалық дағдыларын дамыту.

10. Мұғалімдердің кәсіби қызметтегі **рефлексивті-зерттеу позициясына** деген ынтасы мен көзқарасын қалыптастыру.

11. **Action Research** форматында шағын зерттеулерді жобалау, жүргізу және талдау бойынша практикалық дағдыларды қалыптастыру.

12. Белгілі бір білім беру ұйымына қатысты жеке немесе топтық ғылыми жобаларды әзірлеу және іске асыруды бастау үшін жағдай жасау.

Күтілетін нәтижелер:

ОН 1. Дарынды оқушылармен жұмысты реттейтін Қазақстан Республикасының негізгі нормативтік-құқықтық құжаттарын сипаттайды.

ОН 2. Дарындылық түрлерін жіктейді және оларды оқушылардың жас ерекшеліктерімен салыстырады.

ОН 3. Педагогикалық міндетке сәйкес дарындылықты диагностикалаудың тиісті әдістерін (тесттер, бақылау, портфолио, қызмет өнімдерін талдау) қолдануды таңдайды және негіздейді.

ОН 4. Дарынды оқушылармен жұмыста саралау, формативті және шынайы бағалау әдістерін қолданады және дарынды балалардың даму деңгейін, қызығушылықтары мен қажеттіліктерін ескере отырып, жеке білім беру маршруттарын (ЖБМ) жобалайды.

ОН 5. Оқушылардың қабілеттерін дамыту үшін заманауи білім беру технологияларын (STEAM, PBL, дизайн-ойлау, цифрлық құралдар) пайдаланады және сыртқы серіктестермен желілік өзара әрекеттесу модельдерін әзірлейді.

ОН 6. Дарынды оқушыларды қолдаудың мектеп жүйесінің элементтерін (бағдарламалар, клубтар, зертханалар, зерттеу қоғамдары) жасайды және мектепте дарындылықты дамыту бойынша авторлық жобаны таныстырады.

ОН 7. Шағын зерттеу жоспарын құра білу (оның кезеңдерін әзірлеу, деректерді жинаудың қарапайым құралдарын таңдау және құру: тексеру парақтары, сауалнамалар, бақылау хаттамалары).

ОН 8. Дарынды және талантты оқушылардың әлеуметтік бейімделуінің қиындықтары мен стратегияларын түсінеді.

5. Бағдарламаның құрылымы мен мазмұны

Бағдарлама құрылымы бойынша дарынды балалармен жұмыс істеудің әртүрлі аспектілерін көрсететін 5 модульден тұрады.

1	А модулі: Оқушылардың дарындылығын дамытудың нормативтік-құқықтық және әдіснамалық негізі.
1.1	Ұлттық құжаттар: Білім туралы Заң, МЖМБС, Қазақстан Республикасының мектепке дейінгі, орта, техникалық және кәсіптік білім беруді дамытудың 2023 – 2029 жылдарға арналған Тұжырымдамасы, білім беру ұйымдарының педагогтері үшін Кәсіптік стандарттар.
1.2	Дарындылықты қолдаудың Республикалық құрылымдары: "Дарын" орталығы, дарынды балаларды қолдаудың өңірлік орталықтары.

	Мектептің сыртқы ұйымдармен өзара іс-қимылы.
1.3	Дарындылық педагогикалық және ғылыми талдаудың объектісі ретінде. Дарындылықты дамытудың әдіснамалық тәсілдері. Дарындылықтың негізгі модельдері әдістемелік тірек ретінде.
1.4	Дарынды оқушылармен жұмыстың педагогикалық көзқарастары мен нормативтік-әдістемелік негіздерін талдау.
2	В модулі: Дарынды және талантты оқушыларды анықтау, дамыту және қолдау.
2.1	Балалардың дарындылығының түрлері. Жалпы және арнайы дарындылықтың арақатынасы.
2.2	Дарындылықты диагностикалаудың психологиялық-педагогикалық негіздері.
2.3	Дарынды оқушыларды анықтау әдістері мен тәсілдері.
2.4	Дарындылықты диагностикалау мен қолдаудағы кешенді бағалау және жүйелі тәсіл.
2.5	Эмоционалды интеллект және дарынды оқушылар.
2.6	Дарынды балалардың әлеуметтік бейімделуі.
2.7	Дарынды оқушыларда шығармашылықты дамыту.
2.8	Дарынды оқушылардың кәсіби бағдары және өзін-өзі анықтау.
3	Модуль С. Білім беру процесін жобалау және ұйымдастыру, дарынды білім алушылармен жұмыс кезінде оның сапасын басқару.
3.1	Дарынды білім алушылар үшін білім беру процесін жобалаудың нормативтік-құқықтық негіздері.
3.2	Дарындылықты дамыту кезінде білім беру процесінің сапасын басқару.
3.3	Дарынды білім алушылар үшін сараланған білім беру процесін жобалау.
3.4	Дарынды білім алушыларды оқыту сапасын бағалау және

	мониторингілеу.
4	Модуль D. Мұғалімнің зерттеу мәдениетінің негіздері және кәсіби желі.
4.1	Педагог рефлексивті практик және зерттеуші ретінде. Action Research-ке кіріспе. Кәсіби қауымдастықтар даму және қолдау көзі ретінде.
4.2	Evidence-based practice: ғылыми және кәсіби дереккөздерді іздеу және талдау.
4.3	Зерттеу сұрағының тұжырымдамасы және шағын зерттеу дизайны. Зерттеу үшін пікірлес адамдар мен кеңесшілерді қалай іздеуге болады.
4.4	Кейстерді талдау: гетерогенді топтағы дарынды оқушылармен жұмыс істеу ерекшелігі. Қиындықтар мен ресурстар.
4.5	Нақты уақыттағы деректерді жинау құралдары: Бақылау, сұхбат, жұмысты талдау. Зерттеу этикасы және әріптестерден кері байланыс алу.
4.6	Консультациялық сессия. Идеядан жоспарға дейін. Жобалық топтарды кәсіби микро қоғамдастықтың моделі ретінде қалыптастыру.
4.7	Сапалы деректерді талдау және түсіндіру. Деректерден қорытындылар мен педагогикалық шешімдерге дейін.
4.8	Зерттеу жобасында өзіндік жұмыс. Тьютордын консультациялық қолдауы және жобалық топтардағы өзара көмек (желілік өзара әрекеттесу моделі)
4.9	Мұғалімге арналған ғылыми байланыс. Мақсатты аудитория: мектептегі әдістік ұйымдардан халықаралық конференцияға дейін. Форматтар: презентация, ғылыми постер, тезистер, кәсіби журнал/блогқа арналған мақала.
4.10	"Педагогикалық зерттеуші" қорытынды ғылыми-практикалық сессиясы. Жобаларды ашық қорғау. Рефлексия: жеке кәсіби даму жоспары және қоғамдастықтарға бірігу.
5	Модуль E. Білім беру ортасы мен желілік өзара әрекеттесуді ұйымдастыру құзыреттілігі.
5.1	Білім беру ортасы дарындылықты дамытудың экожүйесі ретінде
5.2	Пәндік-кеңістіктік және цифрлық ортаны жобалау
5.3	Дарындылықты дамытудың желілік модельдері

5.4	Білім беру ортасын дамытуды басқару
5.5	Мұғалімнің көшбасшылығы және "Мектеп – отбасы – қоғамдастық"серіктестігі
13	Қорытынды тестілеу.

А модулі. Қазіргі ғылымдағы дарындылық ұғымы: дарындылық — тек нәтиже емес, ең алдымен әлеует ретінде қарастырылады. «Дарындылық», «қабілет», «талант», «академиялық табыстылық» ұғымдарының айырмашылықтары. Педагогикалық тәжірибеде дарындылық туралы мифтердің тұрақтылық себептері. Психологиялық-педагогикалық, жүйелік және инклюзивті тәсілдер. Дж.Рензуллидің үш сақина моделі (курс үшін негізгі модель), Г.Гарднердің көпше интеллект теориясы, Р.Стёрнбергтің триархиялық теориясы.

Қазақстан Республикасының «Білім туралы» Заңы — баланың қабілеттерін дамытуға құқығы; Қазақстан Республикасында мектепке дейінгі, орта, техникалық және кәсіптік білім беруді дамытудың 2023–2029 жылдарға арналған тұжырымдамасы — дарындылықты қолдау басым бағыт ретінде; Білім беру ұйымдары педагогтеріне арналған кәсіби стандарттар -дарындылықты анықтау және дамыту бойынша мұғалім құзыреттері; 2025 –2030 жылдарға арналған инклюзивті саясат Тұжырымдамасы - ерекше білім беру қажеттіліктер ұғымын кеңейту.

В модулі. Дарынды және талантты оқушыларды анықтау, дамыту және қолдау

Модуль аясында дарындылықтың табиғаты мен құрылымын сипаттайтын іргелі теориялық тұжырымдамалар, қабілеттердің даму механизмдерін түсіндіретін заманауи психологиялық және нейропсихологиялық тәсілдер, сондай-ақ оқушылардың әлеуетін ашуға ықпал ететін педагогикалық жағдайлар қарастырылады.

Модуль барысында тыңдаушылар дарындылықтың классикалық және заманауи модельдерімен (Ф.Рензулли, Г.Гарднер, Р.Стёрнберг, Дж. Гилфорд), баланың когнитивтік, тұлғалық және мотивациялық сипаттамаларының өзара әрекеттесу қағидаттарымен, сондай-ақ дарындылықтың әр түрлерінің интеллектуалдық, шығармашылық, көркемдік, көшбасшылық және т.б. жас ерекшеліктеріне байланысты көрініс беру заңдылықтарымен танысады.

Дарындылықтың заманауи жіктемелері нақтыланып, оның негізгі түрлеріне сипаттама беріледі. Атап айтқанда: интеллектуалдық, академиялық, шығармашылық, көркемдік, көшбасшылық, әлеуметтік, спорттық, техникалық және қабілеттердің өзге де көрініс формалары. Тыңдаушылар дарындылықтың әрбір түрінің құрылымымен, оның когнитивтік, эмоциялық және мінез-құлықтық индикаторларымен, сондай-ақ мектеп жасындағы қалыптасу ерекшеліктері мен даму динамикасымен танысады.

Бұл модульде дарындылықтың әртүрлі түрлерін диагностикалаудың теориялық және практикалық негіздері, оқушылардың қабілеттерін ерте

анықтаудың заманауи тәсілдері және олардың әлеуетін бағалауға арналған кешенді құралдарды қолдану мәселелері қарастырылады.

Тыңдаушылар психологиялық-педагогикалық диагностиканың қағидаттарымен, диагностикалық әдістемелердің валидтілігі мен сенімділігіне қойылатын талаптармен, сондай-ақ балалармен жұмыс істеудің этикалық аспектілерімен танысады. Психометриялық әдістер (интеллект тестілері, креативтілік тестілері, арнайы пәндік тестілер), педагогикалық әдістер (бақылау, іс-әрекет өнімдерін талдау, сараптамалық бағалау), сондай-ақ білім жетістіктерін мониторингтеудің құралы ретінде портфолио қарастырылады.

Дарындылықты анықтаудың сандық және сапалық деректерді ұштастыруға негізделген көпсатылы моделіне ерекше назар аударылады.

С модулі. Дарынды білім алушылармен жұмыс істеу барысында білім беру процесін жобалау және ұйымдастыру, оның сапасын басқару

Бұл модульде үлгілік оқу жоспарлары мен білім беру бағдарламаларына қойылатын талаптар қарастырылады. Білім беру ұйымдарының жергілікті нормативтік актілері (дарынды білім алушылармен жұмыс туралы ереже).

Педагогикалық жобалау ұғымы; жобалау деңгейлері: сабақ → курс → білім беру бағдарламасы; дарынды білім алушылардың білім беру қажеттіліктерін ескеру.

Дарынды оқытуда жобалау қағидаттары: саралау; даралау; инклюзивтілік; дамытушылық бағыттылық; білім беру маршруттарының вариативтілігі.

Дарындылық контексіндегі білім сапасы: нәтижелілік және даму; академиялық және метапәндік нәтижелер; тұлғалық даму және әл-ауқат.

Сапаны басқару құралдары: қалыптастырушы бағалау; жеке прогресті мониторингтеу; жетістіктер портфолиосы; жобалық және зерттеу қызметі; мектепшілік білім сапасын бағалау жүйесі (МБСБЖ).

Сапаны басқарудағы педагогтің рөлі: педагог - жобалаушы және талдаушы; педагогикалық қызметтің рефлексиясы мен өзін-өзі бағалау; психологпен, әкімшілікпен және отбасымен өзара әрекеттесу.

Д модулі. Педагогтің зерттеушілік мәдениетінің негіздері және кәсіби желілік өзара әрекеттестік

Бұл модульде педагогтің рефлексивті практик және зерттеуші ретіндегі қызметінің негіздері қарастырылады. Action Research әдіснамасына кіріспе. Кәсіби қауымдастықтар — даму мен қолдаудың көзі ретінде.

Модуль академиялық ғылым мен мектеп практикасы арасындағы алшақтықты еңсеруге бағытталған. Тақырып педагогтерді ғылыми дереккөздермен өз бетінше жұмыс істеуге, жиналған деректер негізінде қолданылатын әдістердің тиімділігін бағалауға және кәсіби қызметін дәлелділік қағидаттарына сүйене отырып құруға үйретеді.

Модульдің негізгі ерекшелігі — жүйелі синтезде. Action Research педагогтің дарындылық пен инклюзия тоғысындағы нақты проблемаларды шешуінің негізгі әдісі ретінде қарастырылады. Бұл тәсіл мектептің өзекті сұраныстарына жауап береді және тікелей баламалары жоқ.

Кейстер талданады: гетерогенді топтағы дарынды оқушылармен жұмыс ерекшелігі. Қиындықтар мен ресурстар. Зерттеу жобасы бойынша өзіндік жұмыс. Тьютордың консультациялық қолдауы және жобалық топтардағы өзара көмек (желілік өзара әрекеттесу моделі).

Модульдің ерекшелігі - қорытынды ғылыми-тәжірибелік «Педагог-зерттеуші» сессиясы. Жобаларды жария қорғау. Рефлексия: жеке кәсіби даму және кәсіби қауымдастықтарға кірігу жоспары.

Е модулі. Білім беру ортасын ұйымдастыру және желілік өзара әрекеттесу құзыреттілігі

Білім беру ортасы - дарындылықты дамытудың экожүйесі ретінде. Байытылған пәндік-кеңістіктік ортаны жобалау.

Цифрлық білім беру ортасы және дарынды білім алушыларды сүйемелдеудің заманауи технологиялары.

Дарындылықты қолдау жүйесіндегі желілік өзара әрекеттесу модельдері. «Мектеп – отбасы – қауымдастық» серіктестігі.

Білім беру ортасының және желілік бағдарламалардың тиімділігін басқару және мониторингтеу.

6. Оқу процесін ұйымдастыру

Бағдарлама инклюзивті білім беру жағдайында дарынды білім алушыларды оқыту және сүйемелдеу қызметін жүзеге асыратын жалпы орта білім беру ұйымдарының педагогтеріне арналған.

Оқу ұзақтығы - 80 академиялық сағат. Оқыту нысаны - қашықтықтан білім беру технологияларын қолдана отырып онлайн форматта.

Оқу процесі оқу-тақырыптық жоспарға сәйкес ұйымдастырылады және дәрістерді, семинарларды, практикалық сабақтарды қамтиды. Оқыту практикалық бағытта жүргізіліп, педагогтердің кәсіби құзыреттерін қалыптастыруға бағытталған.

Бағдарламаны іске асыру барысында оқытудың заманауи интерактивті әдістері қолданылады: пікірталас элементтері бар дәрістер, семинарлар, практикалық сабақтар, вебинарлар, дөңгелек үстелдер, іскерлік және рөлдік ойындар, топтық және жеке жұмыс, нақты жағдайларды талдау (case-study), проблемалық міндеттерді шешу, миға шабуыл және басқа да белсенді әдістер.

Бағдарлама тыңдаушылардың өзіндік жұмыстарын, жобалық жұмыстарын және тақырыптық презентацияларын орындауын көздейді. Оқу барысында тыңдаушылар өз ұйымында білім беру ортасын және дарынды білім алушыларды қолдау жүйесін жетілдіруге бағытталған практикалық материалдар әзірлейді.

Бағдарламаны меңгеру нәтижелерін бақылау және бағалау практикалық тапсырмаларды орындау, жобалық жұмысты қорғау және қорытынды тестілеу арқылы жүзеге асырылады. Қалыптасқан білім, білік және дағдылардың сапасы практикалық жұмыстарды орындау нәтижелері мен курс тақырыптары бойынша тестілеу қорытындылары негізінде айқындалады.

Бағдарламаны меңгеру мерзімі білім беру ұйымы мен тыңдаушы арасындағы білім беру туралы шартпен айқындалады.

Оқуды табысты аяқтаған тыңдаушыларға белгіленген үлгідегі сертификат беріледі.

Курстың оқу-тақырыптық жоспары

Ескерту: 1 академиялық сағат – 45 минут.

№	Сабақ тақырыптары	Дәріс	Семинар	Тренинг	Практикалық	Жобаларды қорғау	Қорытынды тестілеу	Барлығы
1	1-модуль А: Оқушылардың дарындылығын дамытудың нормативтік-құқықтық және әдіснамалық негіздері (4 сағат)							
1.1	Ұлттық құжаттар: Қазақстан Республикасының «Білім туралы» Заңы, МЖМБС, 2023–2029 жылдарға арналған білім беруді дамыту тұжырымдамасы, білім беру ұйымдары педагогтеріне арналған кәсіби стандарттар	1						1
1.2	Дарындылықты қолдаудың республикалық құрылымдары: «Дарын» орталығы, өңірлік дарынды балаларды қолдау орталықтары. Мектептің сыртқы ұйымдармен өзара әрекеттестігі		1					1
1.3	Дарындылық — педагогикалық және ғылыми талдау нысаны. Дарындылықты дамытудың әдіснамалық тәсілдері. Негізгі модельдер әдіснамалық тірек ретінде	1						1
1.4	Дарынды оқушылармен жұмыс істеудің педагогикалық ұстанымдары мен нормативтік-әдіснамалық негіздерін талдау		1					1
2	Модуль В: Дарынды және талантты оқушыларды анықтау, дамыту және қолдау (30 сағат)							
2.1	Балалар дарындылығының түрлері. Жалпы және арнайы дарындылықтың арақатынасы	2	1			1		4

2.2	Дарындылық диагностикасының психологиялық-педагогикалық негіздері	2	1			2		5
2.3	Дарынды оқушыларды анықтаудың әдістері мен тәсілдері	2	1		2			5
2.4	Дарындылықты диагностикалау мен қолдаудағы кешенді бағалау және жүйелі тәсіл	1	1		2			4
2.5	Эмоционалдық интеллект және дарынды оқушылар	1		1				2
2.6	Дарынды балалардың әлеуметтік бейімделуі	1				2		3
2.7	Дарынды оқушылардың креативтілігін дамыту	2		1				4
2.8	Дарынды оқушылардың кәсіби бағдарлануы және өзін-өзі айқындауы	1	1					3
3	Модуль С: Дарынды білім алушылармен жұмыс барысында білім беру процесін жобалау және сапасын басқару (14 сағат)							
3.1	Дарынды білім алушыларға арналған білім беру процесін жобалаудың нормативтік-құқықтық негіздері		1					1
3.2	Дарындылықты дамыту жағдайында білім беру сапасын басқару	1	1		1	1		4
3.3	Дарынды білім алушыларға арналған сараланған білім беру процесін жобалау	1	2		1	1		5
3.4	Дарынды білім алушыларды оқыту сапасын бағалау және мониторингтеу	1	2		1			4
4	Модуль D: Педагогтің зерттеушілік мәдениетінің негіздері және кәсіби желілік өзара әрекеттестік (20 сағат)							
4.1	Педагог — рефлексивті практик және зерттеуші. Action Research негіздері. Кәсіби қауымдастықтар даму мен қолдаудың бастауы ретінде.	0.5	1.5					2
4.2	Evidence-based practice: ғылыми және кәсіби дереккөздерді іздеу және талдау	0.5	1.5					2
4.3	Зерттеу сұрағын тұжырымдау және мини-зерттеу дизайны. Өз зерттеуіне жақтастар мен кеңесшілерді қалай іздеу.	0.5	1.5					2
4.4	Кейстерді талдау: гетерогенді топтағы дарынды оқушылармен жұмыс ерекшелігі. Ресурстар мен кедергілер.	0.5		1,5				2
4.5	Нақты уақыт режимінде деректер жинау құралдары: бақылау, сұхбат, жұмыстарды	0.5	1.5					2

	талдау. Зерттеулердің этикасы және әріптестерден кері байланыс алу.						
4.6	Консультациялық сессия. Ойдан жоспарға дейін. Жобалық топтарды құру кәсіби микроқауымдастық моделі ретінде.		2				2
4.7	Сапалық деректерді талдау және интерпретациялау. Деректерден тұжырымға және педагогикалық шешімге.	0.5	1.5				2
4.8	Зерттеу жобасы бойынша өзіндік жұмыс. Тьюторға консультациялық кеңес беру және жобалық топтарда өзара әрекеттесу (желілік өзара әрекеттесу моделі)	-	-		2		2
4.9	Педагогқа арналған ғылыми коммуникация. Мақсаттық топ: мектепшілік әдіс ұйымынан халықаралық конференцияға дейін. Форматы: презентация, ғылыми постер, тезис, кәсіби журналға/блогқа мақала.	1			1		2
4.10	Қорытынды ғылыми-тәжірибелік сессия «Педагог-зерттеуші». Жобаларды ашық қорғау. Рефлексия: жеке кәсіби даму жоспары және қауымдастықтарға интеграциялану.	-	2				2
5	Модуль Е: Білім беру ортасын ұйымдастыру және желілік өзара әрекеттесу құзыреттері (12 сағат)						
5.1	Білім беру ортасы - дарындылықты дамытудың экожүйесі	2					2
5.2	Пәндік-кеңістіктік және цифрлық ортаны жобалау	1			2	2	5
5.3	Дарындылықты дамытудың желілік модельдері		1				1
5.4	Білім беру ортасының дамуын басқару	1					1
5.5	Педагог көшбасшылығы және «Мектеп – отбасы – қауымдастық» серіктестігі	1		2			3
13	Қорытынды тесілеу					2	2
	Барлығы	26	25,5	5,5	12	9	80

7. Бағдарламаны оқу-әдістемелік қамтамасыз ету

Бағдарламаның оқу-әдістемелік қамтамасыз етілуі оқытудың мақсаттарына, міндеттеріне, күтілетін нәтижелеріне және мазмұнына сәйкес жүзеге асырылады. Бағдарламаны іске асыру оқу-тақырыптық жоспармен, әдістемелік материалдармен, презентациялармен, нормативтік-құқықтық құжаттармен, практикалық кейстермен және өзіндік әрі жобалық жұмыстарға арналған тапсырмалармен қамтамасыз етіледі.

Оқыту процесінде электрондық білім беру ресурстары, цифрлық платформалар, Қазақстан Республикасының инклюзивті білім беру және дарынды білім алушыларды қолдау саласындағы нормативтік және әдістемелік құжаттары, сондай-ақ халықаралық зерттеулер мен озық тәжірибелердің материалдары пайдаланылады.

Тыңдаушыларға таратпа материалдар, практикалық жұмыстарды орындауға арналған үлгілер, білім беру ортасын аудиттеуге арналған чек-парақтар, жобалық құжаттама үлгілері және қорытынды жұмысты бағалау критерийлері ұсынылады.

Әдістемелік сүйемелдеу курс оқытушылары тарапынан онлайн-консультациялар, орындалған тапсырмалар бойынша кері байланыс және жобалық жұмыстарға сараптамалық бағалау беру арқылы жүзеге асырылады. Оқу-әдістемелік қамтамасыз ету педагогтердің практикалық бағытталған құзыреттерін қалыптастыруға және кәсіби рефлексиясын дамытуға бағытталған.

8. Оқу нәтижелерін бағалау

Модуль бойынша оқу нәтижелерін бағалау ағымдық, аралық және қорытынды бақылау шеңберінде жүзеге асырылады және білім беру ортасын ұйымдастыру мен желілік өзара әрекеттестік саласындағы кәсіби құзыреттердің қалыптасу деңгейін айқындауға бағытталған.

Аралық бақылау практикалық сабақтар барысында өткізіледі және білім беру ортасына аудит жүргізу, байытылған білім беру кеңістігінің моделін әзірлеу, желілік серіктестер картасын құрастыру және нақты жағдайларды талдау бойынша тапсырмаларды орындауды қамтиды. Аралық бақылау үшін ең жоғары балл саны - 60 балл.

Қорытынды бақылау келесі бағыттардың бірі бойынша жобалық жұмысты қорғау нысанында өткізіледі:

- «Дарынды білім алушыларға арналған мектептің білім беру ортасын дамыту моделі»;

- «Дарынды білім алушыларды қолдаудың желілік бағдарламасы».

Қорытынды аттестаттау үшін ең жоғары балл саны - 40 балл.

Модуль 100 мүмкін болатын балдың кемінде 50 балын жинаған жағдайда меңгерілді деп есептеледі.

Модульді меңгеру деңгейін бағалау критерийлері

«Есептелді» бағасы келесі талаптарды орындаған тыңдаушыға қойылады:

- білім беру ортасын жобалау қағидаттарын түсінгенін көрсетті;
- ортаны талдау және модельдеу әдістерін дұрыс қолданды;
- желілік өзара әрекеттесудің негізделген және шынайы моделін әзірледі;
- алынған білімді кәсіби қызметінде қолдану қабілетін көрсетті.

«Есептелмеді» бағасы келесі жағдайларда қойылады:

- негізгі ұғымдарды түсінуде елеулі олқылықтар көрсетті;
- практикалық бағытталған жоба әзірлей алмады;
- модуль тапсырмаларын орындау барысында принциптік қателіктер жіберді.

Модульді табысты меңгеру нәтижесінде тыңдаушылар білім беру ортасын жобалауға және басқаруға, желілік өзара әрекеттестікті ұйымдастыруға және білім беру ұйымында дарынды білім алушыларды жүйелі қолдау тетіктерін енгізуге дайын екендігін көрсетеді.

9. Курстан кейінгі қолдау

Курстан кейінгі сүйемелдеу тыңдаушыларды білім беру ұйымының практикасына әзірленген білім беру ортасы мен желілік өзара әрекеттесу модельдерін енгізу процесінде қолдауға бағытталған.

Сүйемелдеу шеңберінде оқыту барысында әзірленген жобалық шешімдерді іске асыру бойынша онлайн-консультациялар, әдістемелік қолдау және сараптамалық кері байланыс қарастырылады. Тыңдаушылар білім беру ортасын дамыту және дарынды білім алушыларды қолдау мәселелері бойынша вебинарларға, дөңгелек үстелдерге және кәсіби пікірталастарға қатысу мүмкіндігіне ие болады.

Тәжірибе алмасу, табысты практикаларды тарату және өзекті мәселелерді талқылау мақсатында бағдарлама түлектерінің кәсіби желілік қауымдастығы ұйымдастырылады. Үздік жобалық жұмыстарды білім беру ұйымының ақпараттық ресурстарында жариялау көзделеді.

Курстан кейінгі сүйемелдеу инновациялық тәсілдерді орнықты енгізуге және дарынды білім алушылармен жұмыс саласында педагогтердің одан әрі кәсіби дамуына ықпал етеді.

10. Негізгі және қосымша әдебиеттер тізімі

Негізгі әдебиеттер:

1. «Қазақстан Республикасында мектепке дейінгі, орта, техникалық және кәсіптік білім беруді дамытудың 2023–2029 жылдарға арналған тұжырымдамасын бекіту туралы» Қазақстан Республикасы Үкіметінің 2023 жылғы 28 наурыздағы № 249 қаулысы.
URL: <https://adilet.zan.kz/rus/docs/P2300000249>
2. «Қазақстан Республикасы Оқу-ағарту министрінің 2022 жылғы 3 тамыздағы № 348 «Мектепке дейінгі тәрбие мен оқытудың, бастауыш, негізгі орта және жалпы орта, техникалық және кәсіптік, орта білімнен кейінгі білім берудің мемлекеттік жалпыға міндетті стандарттарын бекіту туралы» бұйрығына өзгерістер енгізу

туралы» Қазақстан Республикасы Оқу-ағарту министрінің 2025 жылғы 23 қаңтардағы бұйрығы.

URL: <https://adilet.zan.kz/rus/docs/V2500035670#z10>

3. «Білім туралы» Қазақстан Республикасының 2007 жылғы 27 шілдедегі № 319-III Заңы.

URL: https://adilet.zan.kz/rus/docs/Z070000319_

4. «Қазақстан Республикасындағы баланың құқықтары туралы» Қазақстан Республикасының 2002 жылғы 8 тамыздағы № 345 Заңы.

URL: https://adilet.zan.kz/rus/docs/Z020000345_

5. Білім беру ұйымдары педагогтеріне арналған кәсіби стандарттарды бекіту туралы. Қазақстан Республикасы Оқу-ағарту министрінің 2025 жылғы 24 ақпандағы № 31 бұйрығы.

URL: <https://adilet.zan.kz/rus/docs/G25HP000031>

6. Қазақстан Республикасындағы 2025–2030 жылдарға арналған инклюзивті саясат тұжырымдамасы. Қазақстан Республикасы Үкіметінің 2024 жылғы 30 желтоқсандағы № 1143 қаулысымен бекітілген.

URL: <https://adilet.zan.kz/rus/docs/P2400001143>

7. Ауылдық жерлерде, сондай-ақ аз қамтылған және көпбалалы отбасыларда тұратын дарынды балаларды анықтау жүйесін енгізу және олардың әрқайсысына қабілеттерін қолдау мен дамытуға арналған жеке жол картасын әзірлеу жөніндегі жол картасы. Қазақстан Республикасы Үкіметінің 2019 жылғы 27 желтоқсандағы № 997 қаулысымен бекітілген.

URL: <https://adilet.zan.kz/rus/docs/P1900000997>

8. Renzulli, J. S., Reis, S. M. The Schoolwide Enrichment Model: A How-To Guide for Talent Development. 3rd ed. Waco, TX: Prufrock Press, 2014.

URL: <https://search.worldcat.org/title/883615944>

9. Савенков, А. И. Балалар дарындылығы психологиясы: жоғары оқу орындарына арналған оқулық. 2-бас., түзетілген және толықтырылған. – Мәскеу: Юрайт баспасы, 2023. – 334 б. – ISBN 978-5-534-07918-0.

URL: <https://urait.ru/bcode/513476>

10. Tomlinson, C. A. How to Differentiate Instruction in Academically Diverse Classrooms. 2nd ed. Alexandria, VA: ASCD, 2017.

11. Яковлев, Б. П. Педагогикалық психология. Балалар дарындылығы: диагностика, түсіну, дамыту. Оқу құралы. – 2024 ж.

12. Матюшкин, А. М. Дарындылық және шығармашылық. – Мәскеу: Педагогика, 1989. – 224 б.

13. OECD. Innovative Learning Environments. Paris: OECD Publishing, 2013. DOI: <https://doi.org/10.1787/9789264203488-en>

Қосымша әдебиеттер:

1. Дарынды балалармен, оның ішінде ерте жастағы балалармен жұмыс істеуге арналған педагогикалық әдістемелерді, оқу бағдарламаларын және жұмыс нысандарын қолдану бойынша әдістемелік ұсынымдар. ҚР БҒМ «Дарын» республикалық ғылыми-практикалық орталығы. – Нұр-Сұлтан, 2021.

2. Дарынды балалар мен талантты жастарды анықтау, дамыту және қолдаудың қазақстандық ұлттық жүйесінің тұжырымдамалық негіздері. – Астана, 2018.
3. Мұқашева, А. Б. Дарынды балалар педагогикасы. – Алматы: Қазақ университеті, 2015.
4. Барбитова, А. Д. Дарындылық мәселесі: теориядан практикаға. – Мәскеу: «Педагогический поиск» ГОУ орталығы, 2009.
5. Богоявленская, Д. Б., Богоявленская, М. Е. Дарындылық психологиясы: ұғымы, түрлері, мәселелері. 1-шығарылым. – Мәскеу: МИОО, 2005.
6. VanTassel-Baska, J., Brown, E. Toward Best Practice: An Analysis of the Efficacy of Curriculum Models in Gifted Education // Gifted Child Quarterly. – 2007. – Vol. 51, № 4. – P. 342–358.
<https://doi.org/10.1177/0016986207306323>
7. Subotnik, R. F., Olszewski-Kubilius, P., Worrell, F. C. Rethinking Giftedness and Gifted Education: A Proposed Direction Forward Based on Psychological Science // Psychological Science in the Public Interest. – 2011. – Vol. 12, № 1. – P. 3–54.
<https://doi.org/10.1177/1529100611418056>
8. UNESCO. Reimagining Our Futures Together: A New Social Contract for Education. – Paris: UNESCO, 2021.
<https://unesdoc.unesco.org/ark:/48223/pf0000379707>
9. Fullan, M. The New Meaning of Educational Change. 5th ed. – New York: Teachers College Press, 2016. – 304 p.
<https://books.google.com/books?id=Zk1nCwAAQBAJ>
10. Harris, A. Distributed Leadership and School Improvement // School Leadership & Management. – 2004. – Vol. 24, № 1. – P. 11–24.
<https://doi.org/10.1080/1363243042000172804>
11. Дарындылық диагностикасы: оқу құралы / О. В. Барсукова, А. К. Белоусова, Д. Ф. Даутов және т.б.; редакциясын басқарған А. К. Белоусова, О. В. Барсукова, Ю. А. Мочалова, Т. В. Павлова. – Мәскеу: Русайнс, 2024.